

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)
Zarządzanie Środowiskiem Geograficznym

Nazwa	Systemy zarządzania środowiskowego
Nazwa w j. ang.	Environmental management systems

Koordynator	Dr inż. Joanna Korzeniowska	Zespół dydaktyczny
		Dr inż. Joanna Korzeniowska
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Studenci posługują się wiedzą oraz umiejętnościami z zakresu systemów zarządzania środowiskowego w organizacji - ich genezą, istotą i funkcjami, założeniami budowy, elementami składowymi i korzyściami stosowania.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Posługuje się podstawową terminologią	W_07, W_08, W_09, W_12
	W02 Zna istotę systemowego podejścia do zarządzania środowiskowego	W_09
	W03 Charakteryzuje zasady utrzymania i wdrażania systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 oraz wdrażania systemu ekozarządzania i audytów EMAS	W_09
	W04 Wymienia i charakteryzuje narzędzia zarządzania środowiskowego (ocena cyklu życia, projektowanie pod kątem środowiska, etykiety i deklaracje środowiskowe, audyty i certyfikaty, ocena środowiskowa organizacji)	W_07, W_09

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Charakteryzuje i przedstawia procedurę wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w wybranych instytucjach	U_11, U_12
	U02 Potrafi przygotować politykę środowiskową	U_11, U_12
	U03 Opracowuje procedurę oceny cyklu życia produktu,	U_11, U_12
	U04 Określa zasady analityki odpadów przemysłowych, budowy strategii i programów środowiskowych, opracowania raportów.	U_11, U_12

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Dostrzega potrzebę ochrony środowiska dla dobra społeczeństwa	K_05, K_07, K_08
	K02 Dokonuje samooceny i podnosi swoją świadomość ekologiczną	K_08
	K03 Rozwija umiejętności komunikacyjne, organizacyjne i kierownicze	K_09, K_10
	K04 Czuje się odpowiedzialny za stan środowiska	K_08

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład informacyjny i problemowy w formie prezentacji multimedialnych, otwarty – obejmujący dyskusję prezentowanych zagadnień.

Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących: dyskusja, projekty, prezentacje zespołowe i indywidualne wybranych tematów przez studentów.

Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium (zaliczanie od uzyskania 60% możliwych punktów).

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esei)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (kolokwium)
W01						X	X	X					X
W02						X	X	X					X
W03						X	X	X					X
W04						X	X	X					X
U01						X	X	X					X
U02						X	X	X					X
U03						X	X	X					X
U04													X
K01						X	X	X					
K02						X	X	X					
K03						X	X	X					
K04						X	X	X					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest poprawne wykonanie zadań, projektów indywidualnych i grupowych oraz przygotowanie referatu. Zaliczenie kolokwium od zdobycia 60% wszystkich punktów.
----------------	--

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Zarządzanie środowiskowe - geneza, istota, funkcje
 Strategie ochrony środowiska
 Założenia budowy systemu
 Rodzina norm ISO 14000
 Elementy składowe systemu zarządzania środowiskowego
 Korzyści ujęcia systemowego
 Środowiskowe zarządzanie produktem, analiza cyklu życia

Wykaz literatury podstawowej

1. Kramer M., Urbaniec M., Kryński A., 2004, Międzynarodowe Zarządzanie środowiskiem, T. I. Interdyscyplinarne założenia proekologicznego zarządzania przedsiębiorstwem, Wyd. C. H. Beck, Warszawa.
2. Kramer M., Brauweiler J., Nowak Z., 2005, Międzynarodowe Zarządzanie środowiskiem, T. II. Instrumenty i Systemy Zarządzania, Wyd. C. H. Beck, Warszawa.
3. Kramer M., Strebel S., 2005, Międzynarodowe Zarządzanie środowiskiem, T. III.

Operacyjne zarządzanie środowiskowe w aspekcie międzynarodowym i interdyscyplinarnym, Wyd. C. H. Beck, Warszawa.

4. Matuszak-Flejszman A., 2007, System zarządzania środowiskowego w organizacji, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
5. Kowalski Z., Kulczycka J., Góralczyk M., 2007, Ekologiczna ocena cyklu życia procesów wytwórczych (LCA), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
6. Normy poświęcone zarządzaniu środowiskowemu
 - System zarządzania środowiskowego (ISO 14001, ISO 14002, ISO 14004),
 - Przeglądy ekologiczne (ISO 14010-14012 i 14015),
 - Ocena efektów działalności środowiskowej (ISO 14031),
 - Aspekty ekologiczne w normach wyrobu (ISO 14061).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Nierzwicki W., 2006, Zarządzanie Środowiskowe, PWE, Warszawa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	8
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2